

— ÎNVAȚĂ SĂ —

Scrii Și Să Citești Șah

by Dr. Jeanne Cairns Sinquefield
(*de Dr. Jeanne Cairns Sinquefield*)

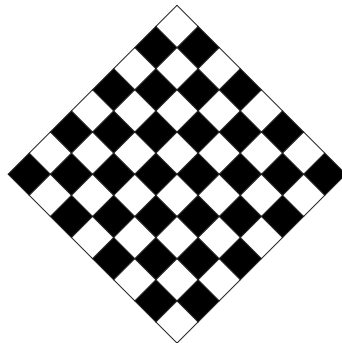
Translated by GM Ioan Cristian Chirila
Tradus de GM Ioan Cristian Chirila

Poți juca șah fără a ști să scrii și să citești notația șahistă. Eu am învățat să joc pe mansarda din spatele casei cu bunicul meu. Nici el și nici eu nu știam că există cărți de șah, sau că trebuie să scrii mutările pe parcursul unei partide.

Noi doar jucam. Recent m-am decis că trebuie să devin literată în șah. Nu am găsit nici un material care să mă motiveze să învăț să scriu și să citesc șah, totul era foarte complex, și majoritatea instrucțiunilor erau bazate numai pe citit. Cartea asta îmbină cititul, vorbitul, scrisul, și mutatul pieselor pe tabla de șah. Tot odată voi descompune acest proces în pași simpli: a) Numele pieselor b) Locul (câmpul) pe tabla de șah c) Scrisul diferitelor mutări de șah d) Voi combina pașii de la a la c pentru a înțelege cum se îmbină jucatul cu cititul și scrisul șahului. Dacă eu am putut învăța acest aspect important al șahului la vârsta mea (peste 70), oricine poate.

Jeanne Cairns Sinquefield

Co-Fondatorul Clubului de Șah Saint Louis

Recunoașteri

Acest proiect a putut fi realizat cu ajutorul multor persoane, incluzând stafful clubului din Saint Louis și al World Chess Hall of Fame, atât și multor jucători de șah, de la mari maeștri până la începători. Mulțumiri speciale nepotului meu Logan, care m-a învățat câmpurile specifice tablei de șah, și soțului meu Rex care crede cu ardoare că toată lumea trebuie să joace șah.

© 2018 Jeanne Cairns Sinquefield
Version 10.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, mechanical, electronic, photocopying, recording, or otherwise, without written permission from the publisher.

Published & distributed by the
World Chess Hall of Fame
4652 Maryland Avenue, Saint Louis, Missouri 63108
worldchesshof.org

ISBN: 978-0-9981536-9-8

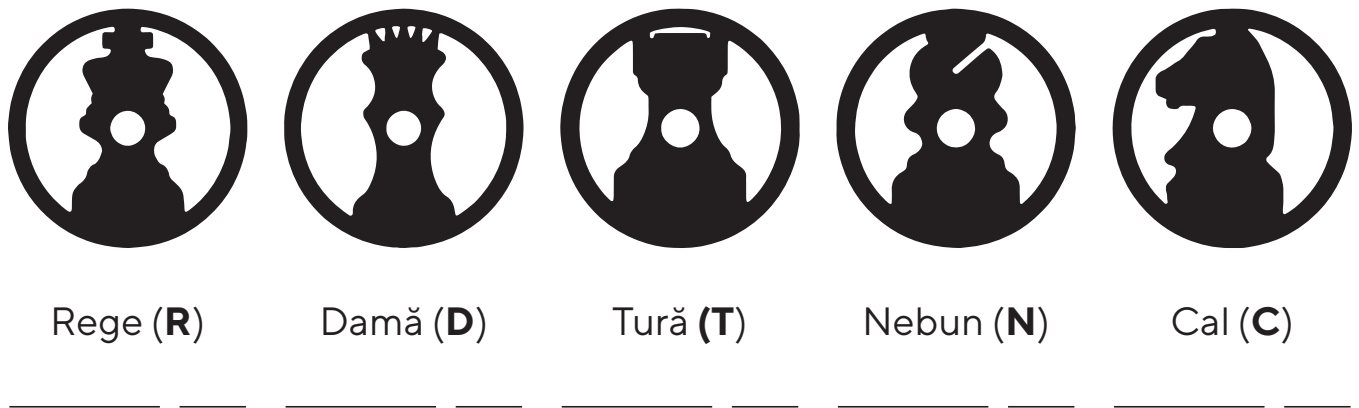
Mulți jucători de șah nu știu să citească sau să scrie șah.

Această situație îți va pune piedici în procesul de a deveni un jucător mai bun de șah. Însă nu este greu de învățat. Cei patru pași pentru a învăța sunt: a) litera specifică fiecărei piese ; b) câmpul pe tabla de șah ; c) Mutări speciale în șah ; d) combinarea pașilor de la a la c pentru a scrie și a citi notația specifică șahului.

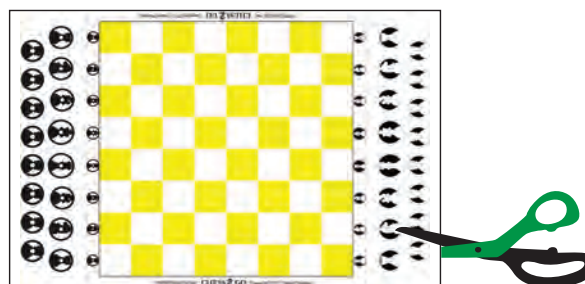
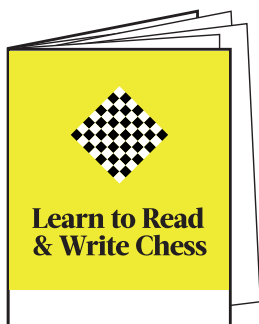
TEMĂ PENTRU TINE!!

Piesele de Șah au Nume și Litere Specifice

Figura 1.

- (1) **SCRIE** numele și litera specifică fiecărei piese. (fără litera pentru pion)
- (2) **SCOATE** Tabla de șah din hârtie (mijlocul cărții).
- (3) **SCRIE** litera (R,D,T,N, sau C) pe fiecare piesă majoră.
- (4) **DECUPEAZĂ** piesele individual. Le poți lipii pe un dop de sticlă, etc.

Tabla de Șah are Coloane, Linii, și Câmpuri

Tabla de șah are Coloane (a,b,c,d,e,f,g,h) și Linii (1,2,3,4,5,6,7,8). În total sunt 8 Coloane, 8 Linii, și 64 de Câmpuri. Găsim Câmpul îmbinând litera Coloanei cu numărul Liniei. Exemplu (a1, h7, etc.)

Figura 2. Tabla de șah conținând numele fiecărei Coloane, Linii, și al Câmpului.

		Piesele Negrului ←								Linii									
		e	q	o	p	e	j	6	y										
Coloane	8	a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8	Coloane	8	a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8
	7	a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7		7	a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7
	6	a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6		6	a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6
	5	a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5		5	a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5
	4	a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4		4	a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4
	3	a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3		3	a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3
	2	a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2		2	a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2
	1	a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1		1	a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1
		Linii →								Piesele Albului									
		a	b	c	d	e	f	g	h										

- (5) **SCRIE** litera coloanei și numărul Liniei pe tabla de șah din hârtie.
Coloana–a,b,c,d,e,f,g,h Linie–1,2,3,4,5,6,7,8 Vezi Figura 2 pentru rezultat.
- (6) **SCRIE** toate Câmpurile pe tabla de șah din hârtie (toate 64).
Exemplu a1, a2, pana la h8. Vezi figura 2 pentru rezultat.
- (7) **ARATĂ** cu degetul fiecare câmp și **SPUNE-I** Locația
- (8) **ARANJEAZĂ** cinci piese pe tabla de șah. **SPUNE** Litera și Câmpul pieselor celor cinci piese.

(9) ARANJEAZĂ Poziții pe tabla de șah.

Pozițiile au litera piesei (în afară de pion) și locația, pionii au doar locație.
De exemplu Rege la e6 este scris ca “Re6”. Pion la g2 este scris ca “g2”.

9a ARANJEAZĂ și **SPUNE** pozițiile următoare pe tabla de șah, după care **SCRIE** pozițiile pe hârtie.

Alb Ta1, Cb1, Nc1, Dd1, Re1, Nf1, Cg1, Th1

SCRIE _____

Pionii Albului a2, b2, c2, d2, e2, f2, g2, h2

SCRIE _____

Negru Ta8, Cb8, Nc8, Dd8, Re8, Nf8, Cg8, Th8

SCRIE _____

Pionii Negrului a7, b7, c7, d7, e7, f7, g7, h7

SCRIE _____

Vezi Figura 3a.

9b ARANJEAZĂ și **SPUNE** poziția următoare pe table de șah, după care **SCRIE** poziția.

Alb Ta1, Cc3, Dd2, Re1, Nf1, Cg1, Th1

SCRIE _____

Pionii Albului a2, b2, c2, d4, e5, f2, g2, h2

SCRIE _____

Negru Ta8, Cb8, Nc8, De7, Re8, Cd7, Th8

SCRIE _____

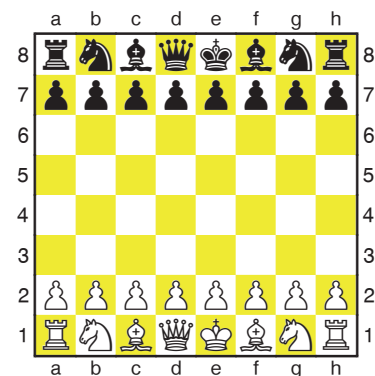
Pionii Negrului a7, b7, c7, d5, e6, f7, g7, h7

SCRIE _____

Vezi Figura 3b.

Figura 3a.

Poziția Inicială

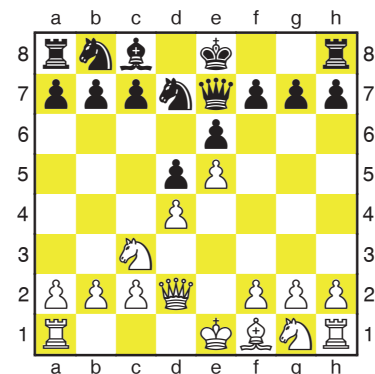

SFATURI UTILE:

Dama incepe pe câmp de aceeași culoare: damă albă, câmp alb

tură în dreapta, întotdeauna pe câmp alb.

Figura 3b.

Mutări Speciale in Şah

Notația mutărilor de şah are o ordine fixă, vezi Figura 4. In notația mutărilor de şah se vor folosi Litera (Figura 1), Câmpul (Figura 2), urmat de simbolul special și Notația (figura 4).

Figura 4. Ordinea Notării Pentru Mutările de Şah

SIMBOL	NUMELE MUTĂRII	DETALII
	Litera Piesei	Necesară pentru R, D, T, N, sau C
	Câmpul de start	Dacă aceleași piese pot merge pe același câmp final ex. Cgf2
x	Captura	Ex. Cxa5, Calul capturează pe câmpul a5, dxe7 (pion)
	Câmpul final	Necesară , ex. d5 (pion) sau Tf5, câmpul final este tura la f5
ep	En passant	gxf6 ep, pion pe coloana g
=	Promovarea pionului	e8=D, pionul mută la e8, promovează în Damă
+	Şah	Nh3+, nebunul mută la h3, pune regale advers în şah
#	Şah Mat	De7#, Dama mută la e7, Regele advers este in şah mat
MUTĂRI SPECIALE		Vezi figura 9.
0-0	Rocada mică (pe flancul regelui)	Alb: Re1-g1, Th1-f1 Negru: Re8-g8, Th8-f8
0-0-0	Rocada mare (pe flancul damei)	Alb: Re1-c1, Ta1-d1 Negru: Re8-c8, Ta8-d8a

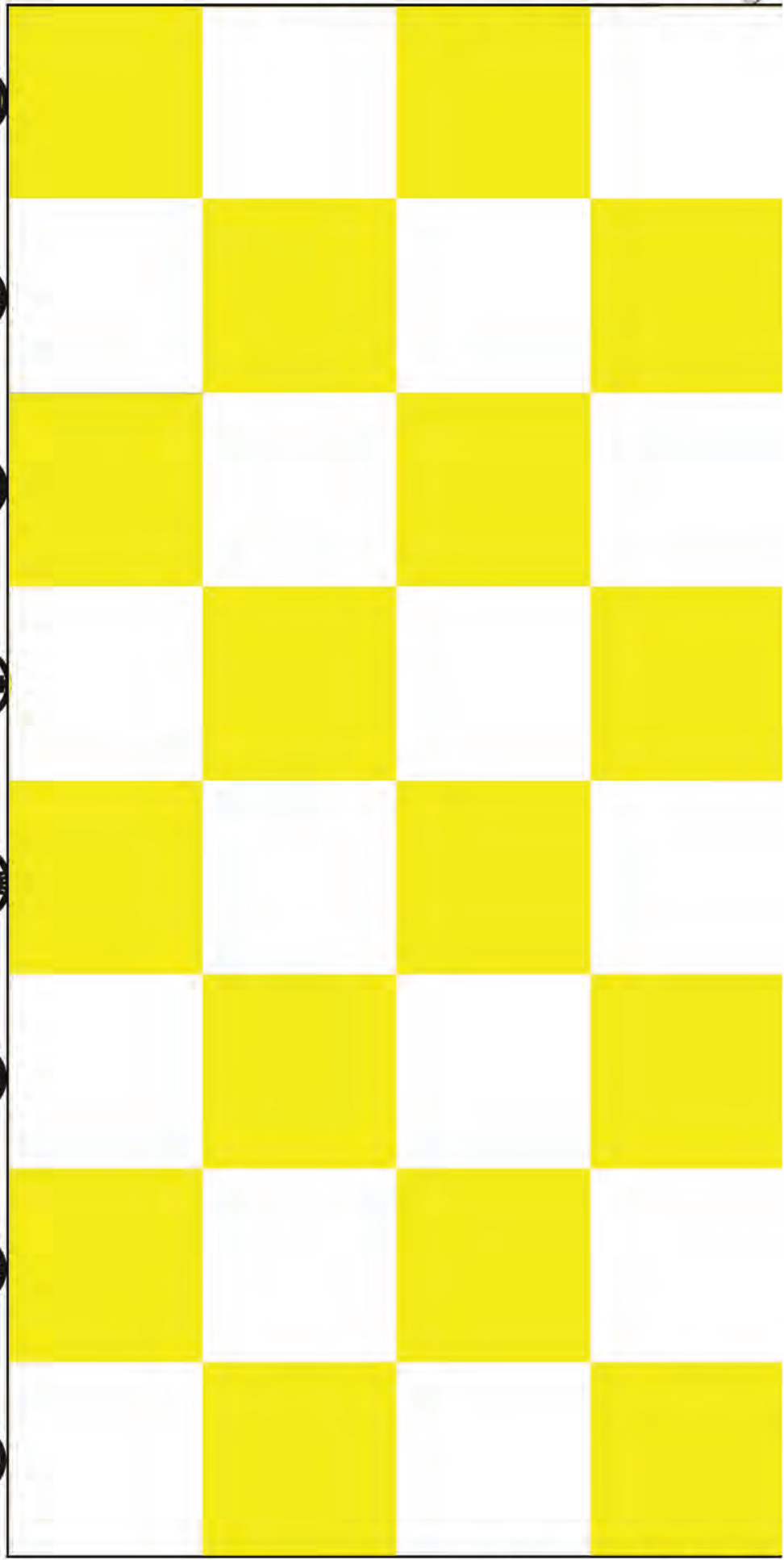
(10) ARANJEAZĂ și MUTĂ PIESELE pe tabla de şah.

SPUNE exemple. O regulă simplă: Ordinea notării e aceeași ca mutările vorbite.

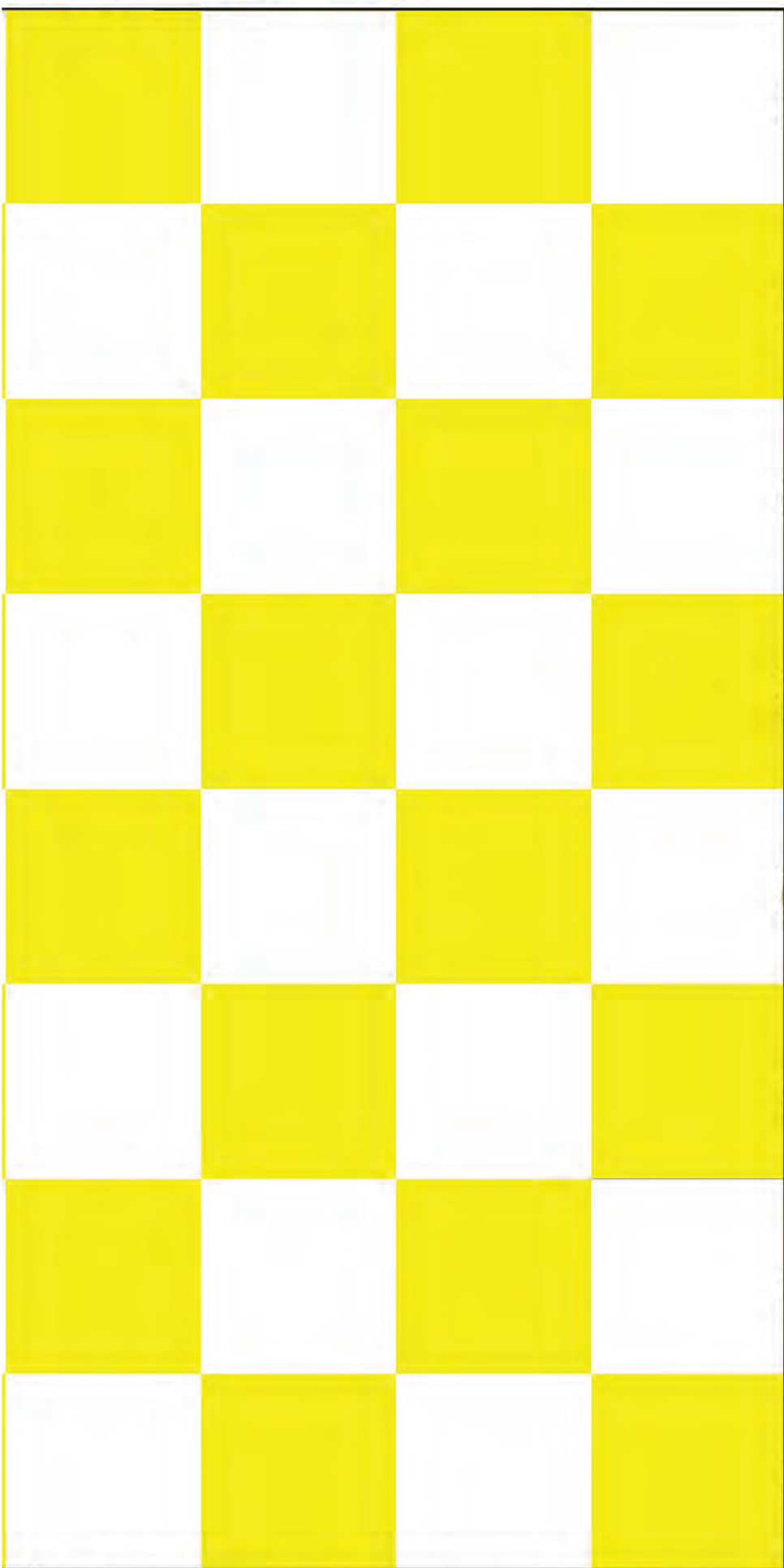
Locațiile posibile sunt în paranteze.

EXEMPLE OBIȘNUITE DE MUTĂRI DE ŞAH:		
a4	Pionul mută pe câmpul (locația) a4	Cgf2 Calul mută de la g4 la f2
g6	Pionul mută pe câmpul g6	Sau C4f2 (adaugă coloana g sau linia a 4)
Nd2	Nebunul mută pe câmpul d2	gxf5 Pionul de pe coloana g capturează pe f5, vezi figura 5. (folosește numele coloanei pentru captura pionului)
Ce3	Calul mută la e3	e8=D Pionul alb promovează pe e8, schimbă pentru Damă, vezi figura 7.
Cxf2	Calul capturează piesa de pe câmpul f2	Nh3+ Nebunul mută la h3, şah
Dxe7	Pionul capturează piesa de pe câmpul e7	Dc2# Dama mută la c2, şah mat, vezi figura 8b.

PULL OUT PAPER CHESSBOARD

PULL OUT PAPER CHESSBOARD

(11) ARANJEAZĂ, SPUNE, și MUTĂ pe tabla de șah.

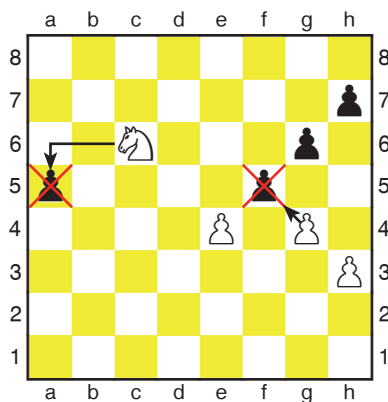
Joacă fiecare mutare pe tabla de șah.

(12) SCRIE notația mutărilor sub figura 5-9.

Figura 5-9. Exemple de mutări speciale pe tabla de șah.

5. Capturează x / Pionul x

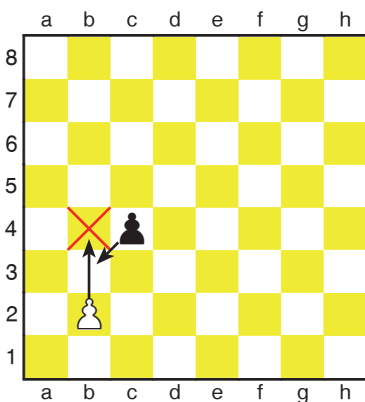
Cxa5 / gxf5 (doi pionii pot captura pe câmpul respectiv)

SCRIE _____

6. En passant ep

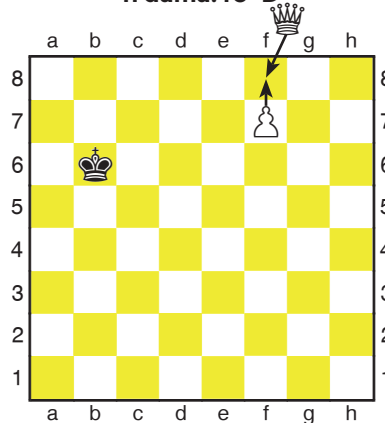
Albul mută pionul la b4. Negrul capturează b4 / mută la b3: cxb3ep

SCRIE _____

7. Promovarea pionului =

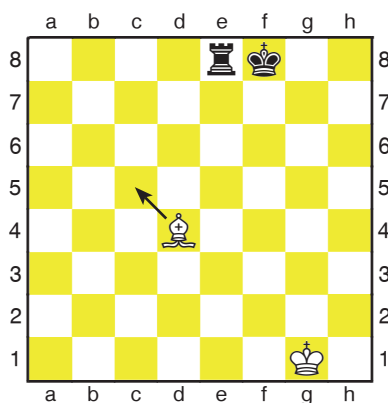
Pionul mută la f8, promovează în damă: f8=D

SCRIE _____

8a. Șahul +

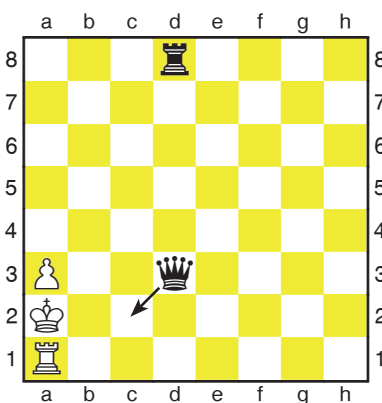
Nc5+

SCRIE _____

8b. Șah Mat

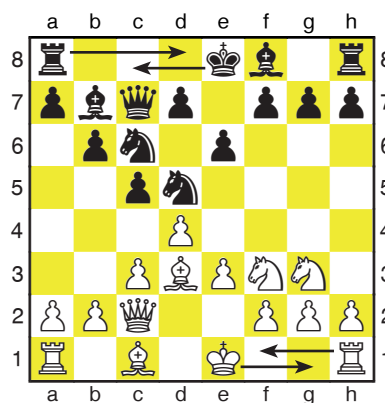
Dc2#

SCRIE _____

9. Rocada

Mică: 0-0-0 Mara: 0-0

SCRIE _____

Scrierea și Citirea Mutărilor de Șah

Este timpul pentru a juca o partidă folosind notația scrisă.

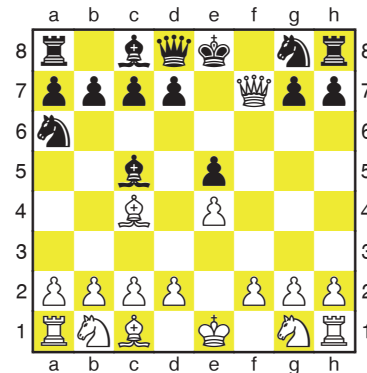
- (13) **JOACĂ** următoarea partidă pe tabla de șah. **FOLOSEȘTE** poziția de start, figura 3a. Verifică poziția finală folosind figura 11.

Figura 10.

Matul Școlarului

	ALB	NEGRU
1.	e4	e5
2.	Nc4	Nc5
3.	Dh5	Da6
4.	Dxf7#	1-0

Figura 11.

- (14) **JOACĂ** o partida de șah cu un partener.

Scrive mutările pe fișa de notare. Vezi pagina următoare pentru un exemplu de fișă cu notație. După 4 mutări verifică dacă fișa partenerului are aceleași mutări scrise. Termină partida.

- (15) **REJOACĂ** partida folosind fișă cu notația. O poți rejuca?

- (16) **JOACĂ** șase partide folosind fișa de notare. Joacă cu piesele albe și negre. Verifica notația după fiecare 4 mutări. Poți rejuca partida?

- (17) **JOACĂ** mutările folosind notația următoare.
FOLOSEȘTE poziția inițială.

Formatul cărții este numărul, mutare albă, mutare neagră.

1. e4 e5   2. Cf3 Cc6   3. Nb5 a6   4. Na4 b5   5. Nb3 Cf6

- (18) **ÎNVAȚĂ** pe altcineva să Scrie și să Citească șah!

Felicitări. Puteți citi și scrie șah. Pentru a juca mai bine și a nota mai multe jocuri. Joacă și jocurile din cărți.

EVENT		DATE	
ROUND	BOARD	SECTION	TIME CONTROL
WHITE		BLACK	
	WHITE	BLACK	WHITE
1		31	
2		32	
3		33	
4		34	
5		35	
6		36	
7		37	
8		38	
9		39	
10		40	
11		41	
12		42	
13		43	
14		44	
15		45	
16		46	
17		47	
18		48	
19		49	
20		50	
21		51	
22		52	
23		53	
24		54	
25		55	
26		56	
27		57	
28		58	
29		59	
30		60	
RESULT:	WHITE WON	DRAW	BLACK WON
SIGNATURE	SIGNATURE		SIGNATURE

EVENT		DATE	
ROUND	BOARD	SECTION	TIME CONTROL
WHITE		BLACK	
	WHITE	BLACK	WHITE
1		31	
2		32	
3		33	
4		34	
5		35	
6		36	
7		37	
8		38	
9		39	
10		40	
11		41	
12		42	
13		43	
14		44	
15		45	
16		46	
17		47	
18		48	
19		49	
20		50	
21		51	
22		52	
23		53	
24		54	
25		55	
26		56	
27		57	
28		58	
29		59	
30		60	
RESULT:	WHITE WON	DRAW	BLACK WON
SIGNATURE	SIGNATURE		SIGNATURE

EVENT		DATE	
ROUND	BOARD	SECTION	TIME CONTROL
WHITE		BLACK	
	WHITE	BLACK	WHITE
1		31	
2		32	
3		33	
4		34	
5		35	
6		36	
7		37	
8		38	
9		39	
10		40	
11		41	
12		42	
13		43	
14		44	
15		45	
16		46	
17		47	
18		48	
19		49	
20		50	
21		51	
22		52	
23		53	
24		54	
25		55	
26		56	
27		57	
28		58	
29		59	
30		60	
RESULT:		WHITE WON	BLACK WON
SIGNATURE		DRAW	SIGNATURE

EVENT		DATE	
ROUND	BOARD	SECTION	TIME CONTROL
WHITE		BLACK	
	WHITE	BLACK	WHITE
1		31	
2		32	
3		33	
4		34	
5		35	
6		36	
7		37	
8		38	
9		39	
10		40	
11		41	
12		42	
13		43	
14		44	
15		45	
16		46	
17		47	
18		48	
19		49	
20		50	
21		51	
22		52	
23		53	
24		54	
25		55	
26		56	
27		57	
28		58	
29		59	
30		60	
RESULT:		WHITE WON	BLACK WON
SIGNATURE		DRAW	SIGNATURE

Partide Pentru Antrenorii de Șah

Partidele lui Jeanne folosite pentru învățarea notației în Șah

1. **Numele piesei**—Litera R, D, N,C, T si P.
  - a. Arată piesa, copiii spun litera piesei.
  - b. Spune litera piesei, copiii aleg piesa și o arată antrenorului.
  - c. Arată piesa, copiii scriu litera piesei. Câștigătorul este cel cu cele mai multe puncte.
2. **Numele câmpului (locației) –a,b,c,d,e,f,g,h; 1-8**
  - a. Arată câmpul (locația) pe tabla de șah, copiii spun câmpul, ex. d3
  - b. Arată câmpul pe tablă, copiii scriu câmpul, ex. a4
  - c. Spune numele câmpului, copiii plasează piesa pe câmpul respectiv
  - d. Spune numele câmpului, copiii spun dacă câmpul e de culoare albă sau neagra.
  - e. Arată lista cu câmpurile scrise pentru piesele albe si negre, copiii vor plasa toate piesele pe tablă. Aranjează o poziție aleatorie. Câștigător este cel care plasează piesele pe tablă cel mai rapid.
3. **Numele mutării**—Captura (x) , rocada (0-0, 0-0-0), en passant, șah (+), șah mat (#).
  - a. Arată lista cu numele mutărilor, copiii vor scrie notația.
  - b. Joacă o mutare, copiii vor spune notația mutării.
  - c. Joaca câteva mutări, copiii vor scrie notația mutărilor.
4. **Jocul mutărilor**—piese, câmpurile, mutarea, câmpul mutării.
  - a. Joacă o mutare, fiecare pe rând, copiii vor spune notația.
  - b. Joacă câteva mutări sau o partidă completă, copiii scriu notația completă.
  - c. Arată lista cu notația mutărilor, copiii vor juca partida respectivă pe tabla de șah.

Antrenorul trebuie să pregătească liste pentru 1c, 2b, 2e, 3a, 3c, 4b, 4c pentru a verifica rezultatele câștigătorilor. Copiii mici vor fi mai înceți in scrierea și citirea notației. Puteți limita listele la 1a, 1b, 2a, 2c, 2d, 3b, 4a.

“Această carte va ajuta orice jucător de șah să învețe să scrie și să citească șah. Este o resursă extraordinară pentru părinți și antrenori. Îmi doresc să fi învățat regulile astea când eram mai tânăr.”

–Tony Rich, Directorul Executiv al Clubului de Șah din Saint Louis

“Șahul are o reputație ca un sport dificil și greu de învățat. Greșit! Când înveți să citești și să scrii, șahul devine cu mult mai ușor. Am învățat asta când aveam 4 ani.”

–Yasser Seirawan, Mare Maestru
Internațional și Campion al Americii de 4 ori

“Această carte poate fi folosită în clasă pentru a ajuta copiii:

- a) Învețe să scrie, să citească, și să urmeze instrucțiuni.
- b) Cu recunoașterea spațială și recunoașterea modelelor.
- c) Dezvoltă abilitați și strategii de memorare atât și rezolvarea problemelor.”

–Karen Wulff, profesor pensionat de clasa a 2a

Saint Louis Chess Campus

saintlouischessclub.org | worldchesshof.org